

Asia: VN/16357/2020

Lausuntopyyntö julkisen hallinnon tiedon laatukriteereistä

Laatukriteerikokonaisuus ja sen vaikuttavuus

Miltä laatukriteerikokonaisuus vaikuttaa?

Tavoitteet ovat selkeät hyvin ymmärrettävät. Tosin laatukehikon soveltaminen virallisiin tilastoaineistoihin voi olla joidenkin laadun mittareiden osalta haastavaa. Tällaisen kaikkiin tietoaineistoihin yhteisesti sovellettavissa olevan laatukriteeristön tulisi olla yhteensopiva muiden jo olemassa olevien tietoaineistoon kohdistuvien vaatimusten kanssa.

Kuinka hyvin laatukriteerit ja mittarit tukevat yhteismitallista tiedon laadun tunnistamista ja siitä keskustelemista julkishallinnossa?

Suoran kohdealueensa osalta todennäköisesti erittäin hyvin. On kuitenkin tärkeä varmistua mittareiden ymmärrettävyydestä ja tulkinnanvaraisuudesta. Kriteeristön tulisi aueta myös keskiverrolle tiedonkäyttäjälle.

Missä yhteyksissä laatukriteeristön mukainen yhteinen tiedon laadun tunnistaminen ja määrittely tukisi julkishallinnon tiedon hyödyntämistä ja avaamista?

Selkeimmin on nähtävissä yhteys tilastotuotannon ja laatukriteeristön välillä. Yhteyttä tiedon avaamiseen ja avattavan tiedon laadun varmistamiseen voisi entisestään avata.

Miten hyvin laatukriteeristö ja mittaristo toimisi tiedon laadun parannuksen tukena pidemmällä tähtäimellä?

Mikäli laatuun panostamiseen on saatavilla resursseja ja laatukriteerien elinkaarimalli toimii, voisi kriteeristö kehittyä ajan ja tarpeiden mukana laatua ohjaavaksi työkaluksi.

Tiedon käyttäjän tulokulma laatukriteeristöön ja mittaristoon

Miltä laatukriteerien ja mittarien kokonaisuus vaikuttaa tiedon käyttäjän näkökulmasta?

Mittariston ja kriteerien tuoma hyöty käyttäjälle on helposti nähtävissä erityisesti tutkimuksessa käytettävän tilastotiedon osalta. Kuitenkin mittariston ymmärrettävyyttä voisi selkeyttää konkreettisten esimerkkien avulla joissa mittareita sovelletaan erilaisiin aineistoihin.

Tuottaako se riittävän kuvan yksittäisen tietoaineiston laadusta sen käyttäjän tueksi?

Peruskäyttäjän näkökulmasta mittariston termistöä voisi yksinkertaistaa ja selkeyttää. Ajantasaisuuteen ja otoskokoon liittyvät mittarit ovat erinomaisen selkeitä ja yksiselitteisiä. Käyttäjää voisi kiinnostaa myös se, kuinka relevantteja yksittäiset mittarit ovat kunkin aineiston laatua arvioitaessa sekä yksinkertaiset esimerkit tulkintaa helpottamaan.

Tiedon tuottajan tulokulma laatukriteeristöön ja mittaristoon

Miltä laatukriteerien ja mittarien käyttöönotto tiedon avaamisen yhteydessä vaikuttaisi tiedon tuottajan näkökulmasta?

Kysymys siitä, miten hyvin laatukriteerit ja mittarit ovat sovellettavissa laajemmin erilaisiin tietoaineistoihin ja miten yhteentoimivia ne ovat jo käytössä oleviin suosituksiin ja ohjeistuksiin esim. virastosta ulospäin avattavaan tietoon jää nähtäväksi.

Mitä laatukriteerien ja mittarien käyttöönotto tiedon tuottajan näkökulmasta edellyttäisi?

Mahdollisesti laatuohjeistuksen yhdenmukaistamista eri ohjeiden ja standardien kanssa. Haasteen voivat muodostaa mittarit, joiden saavuttaminen olisi ristiriidassa esim. tilastojen tuotannon suositusten kanssa. Soveltamisen edellyttämä resursointi nousee tärkeäksi käyttöönoton suunnittelussa.

Laatukriteeristön ja mittariston hallinta

Millaiset tehtävät ovat mielestäsi laatukriteeristöä ja mittaristoa ylläpitävän ja kehittävän tahon tärkeimmät tehtävät?

Kehitystyössä tulisi erityisesti panostaa mittarien ymmärrettävyyteen ja kuvailtava esimerkkien avulla ymmärrettävästi se, mitä mittari todellisuudessa kuvaa ja miten se tuo ilmi aineiston laatua. Mittariston tulisi palvella myös käyttäjiä, joilla ei ole syvää osaamista tiedon laadusta tai edes siitä, miksi laatu olisi käyttäjälle olennaista.

Ylläpidossa kriteeristön ja mittariston elinkaaren hallinta ja erityisesti ajantasaisuuden varmistaminen käyttäjiä kuulemalla nousee tärkeäksi.

Minkälaista tukea ja koordinaatiota odostat tältä taholta?

Mittaristoa kehittävän tahon tulisi ohjeistaa ja esimerkein avata laatukriteeristön soveltamista eri viranomaisille ja tietoaineistoille. Palautekeskustelun fasilitointi ja vaikutuskanavien avaaminen voisi olla hyvinkin keskitetysti hoidettua.

Millainen verkostotoiminta edistäisi laatukriteeristön ja mittariston käyttämistä ja kehittämistä parhaiten?

Monikanavaisen viestinnän mahdollistava verkosto, jossa osallistumisen intensiteettiä voi säätää organisaation tarpeen mukaan ja joka koostuu eri tyyppisten tietoaineistojen omistajista ja ylläpitäjistä.

Kapanen Katja
Tulli